

**Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Ιατρικής**

**Αναισθησιολογική Κλινική
Διευθύντρια: Ελένη Μ. Αρναούτογλου
Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας**

Μάθημα

**"ΑΛΓΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ / ΠΑΡΗΓΟΡΙΚΗ
ΦΡΟΝΤΙΔΑ"**

Υπεύθυνη Μαθήματος: Καθηγήτρια Ελένη Μ. Αρναούτογλου

Λάρισα, Σεπτέμβριος 2025

- Βιβλία:** 1. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΞΕΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΟΥ ΠΟΝΟΥ
(με κωδικό στο ΕΥΔΟΞΟΣ 5948)
2. IASP Guidelines, WHO Treatment Guidelines on Pain
3. Clinical Practice Guidelines-APS

Εξεταστέα Ύλη:

- Ιστορία-Ορισμός-Κλινικά σύνδρομα πόνου-Οργάνωση και δομή μιας μονάδας πόνου, ομαδική εργασία (teamwork)
- Ανατομία - Φυσιολογία - Ψυχολογία του πόνου
- Γενικές αρχές εκτίμησης πόνου και διαχείρισής του
- Τι πρέπει να γνωρίζω για τη φαρμακολογία του πόνου
- Αντιμετώπιση επιπλοκών Θεραπείας πόνου
- Επεμβατικές τεχνικές αντιμετώπισης πόνου
- Συμπληρωματικές Θεραπείες για τον πόνο - Ο ρόλος του ψυχολόγου - Εκπαίδευση ασθενούς.
- Οξύς πόνος: Μετεγχειρητικός και Μακροχρόνιος
- Καρκινικός πόνος. Αντιμετώπιση
- Νευροπαθητικός πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση
- Χρόνιος καλοήθης πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση
- Παρηγορική αγωγή: Ιστορία. Κλινική φροντίδα
- Παρηγορική αγωγή: Συμπτώματα και Θεραπεία. Μαθαίνω συνταγογράφηση.
- Ενδοκανναβινοειδές Σύστημα. Τα κανναβινοειδή στο χρόνιο πόνο.

Παρουσίες:

Η παρουσία στα μαθήματα και στις ασκήσεις είναι υποχρεωτική.
Δικαιολογούνται 2 απουσίες (1 αδικαιολόγητη) στο σύνολο των μαθημάτων (13 μαθήματα).

Βαθμολογία:

Η βαθμολογία θα υπολογιστεί σύμφωνα με την απόδοση του κάθε φοιτητή σε μία τελική εξέταση με 20 MCQ.

Εξετάσεις:

Οι ερωτήσεις των εξετάσεων θα προέρχονται από τις παραδόσεις των μαθημάτων. Οι διαφάνειες είναι στα αγγλικά, ανεβαίνουν στην πλατφόρμα του e-class.

Ωρες γραφείου:

Για κάθε θέμα που αφορά το μάθημα, οι φοιτητές θα μπορούν να δουν την υπεύθυνη μαθήματος στο γραφείο της στην Αναισθησιολογική Κλινική κάθε Δευτέρα-Τρίτη και Τετάρτη από τις 09:00-13:00 ή μέσω e-mail (earnout@uth.gr).

Διδάσκοντες:

Ελένη Μ. Αρναούτογλου, Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας
Μεταξία Μπαρέκα, Επίκουρος Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας
Γεώργιος Στεφανάκης, Επίκουρος Καθηγητής Αναισθησιολογίας
Αικατερίνη Μπουζιά, Αναισθησιολόγος, Επιμελήτρια Α' ΕΣΥ
Μαρία Νταλούκα, Αναισθησιολόγος, Επιμελήτρια Β' ΕΣΥ

Βοηθοί διδάσκοντες:

Κωνσταντίνος Σταμούλης, Αναισθησιολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ
Αλεξάνδρα Χαραλαμπίδου, Αναισθησιολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ
Νίκα Γεωργία, Μουσικοθεραπεύτρια

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Διδασκαλία κάθε Τρίτη 16:00-18:00 στην αίθουσα Σεμιναρίων της
Αναισθησιολογικής Κλινικής και παρουσία στο Ιατρείο Πόνου

1^η εβδομάδα
23-09-2025
Ιστορία
Ορισμός
Κλινικά σύνδρομα πόνου
Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- ιστορική αναδρομή του πόνου
- ορισμός του πόνου
- ορολογία
- κλινικά συμπτώματα του πόνου
- οργάνωση και δομή μιας μονάδας πόνου
- διεπιστημονική προσέγγιση

2^η εβδομάδα
30-09-2025
Ανατομία- Φυσιολογία - Ψυχολογία του πόνου
Νταλούκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Ανατομία και φυσιολογία του ΚΝΣ (σωματοαισθητικό σύστημα, αυτόνομο νευρικό σύστημα, σωματικά και σπλαχνικά περιφερικά νεύρα, νωτιαίο σύστημα, μονοπάτια του εγκεφάλου)
- Ψυχολογία (νευροανατομική και νευροφυσιολογική βάση για την ψυχολογική διάσταση του πόνου)

3^η εβδομάδα
7-10-2025
Γενικές αρχές εκτίμησης πόνου και διαχείρισής του
Βάτσιου Ι, Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Λήψη ιστορικού σε ασθενή που πονά
- Φυσική εξέταση σε ασθενή που πονά
- Βασικές αρχές διαχείρισης πόνου

4^η εβδομάδα
14-10-2025

Τι πρέπει να γνωρίζω για τη φαρμακολογία του πόνου
Νταλούκα Μ, Μπαρέκα Μ
Αντιμετώπιση επιπλοκών Θεραπείας πόνου
Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής::

- Φαρμακολογία του πόνου (παρακεταμόλη, ΜΣΑΦ, οπιοειδή, αντιεπιληπτικά, τοπικά αναισθητικά, κορτικοστεροειδή, καψαϊκίνη, α2-αγωνιστές, κανναβινοειδή)
- Επιπλοκές και αντιμετώπιση της φαρμακευτικής αγωγή

5^η εβδομάδα
21-10-2025

Επεμβατικές τεχνικές αντιμετώπισης πόνου
Μπαρέκα Μ
Ενδοκανναβινοειδές Σύστημα. Τα κανναβινοειδή στο χρόνιο πόνο
Στεφανάκης Γ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Περιφερικοί αποκλεισμοί. Ενδείξεις
- Άλλες επεμβατικές τεχνικές
- Εξοικείωση με τη βιοχημεία και τη φυσιολογία του ενδοκανναβινοειδούς συστήματος
- Κατανόηση του ρόλου του ενδοκανναβινοειδούς συστήματος στην αλγαισθησία
- Αναγνώριση ενδείξεων χρήσης ιατρικής κάνναβης

6^η εβδομάδα
4-11-2025

Συμπληρωματικές Θεραπείες για τον πόνο Ι.
Χαραλαμπίδου Α, Νίκα Γ, Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

Συμπληρωματικές Θεραπείες όπως:

- Βελονισμός
- Μουσικοθεραπεία

7^η εβδομάδα
11-11-2024

Συμπληρωματικές Θεραπείες για τον πόνο ΙΙ.
Μπαρέκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:
Συμπληρωματικές Θεραπείες όπως:

- Διατροφή
- Άσκηση
- Αυτοδιαχείριση
- Ψυχολογική υποστήριξη

8^η εβδομάδα
18-11-2025

Οξύς πόνος.
Οξύς μετεγχειρητικός πόνος.
Αντιμετώπιση.
Σταμούλης Κ, Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Ορισμός του οξέος πόνου
- Κλινική εκτίμηση οξέος πόνου
- Παράγοντες κινδύνου και μηχανισμοί που εμπλέκονται στη μετατροπή του οξέος σε χρόνια πόνο και μέτρα για την αποφυγή αυτής της μετατροπής

9^η εβδομάδα
25-11-2025

Καρκινικός πόνος. Αντιμετώπιση
Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Η σημασία της αναλγητικής κλίμακας της ΠΟΥ
- Φαρμακευτική θεραπεία
- Οδοί χορήγησης φαρμάκων
- Επεμβατικές θεραπείες
- Συμπληρωματικές Θεραπείες

10^η εβδομάδα
2-12-2025

Νευροπαθητικός πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση
Νταλούκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Ορισμός και ορολογία του νευροπαθητικού πόνου
- Παραδείγματα νευροπαθητικού πόνου
- Κλινική εκτίμηση του νευροπαθητικού πόνου
- Αντιμετώπιση του νευροπαθητικού πόνου

11^η εβδομάδα
9-12-2025

Χρόνιος καλοήθης πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση.
Μπαρέκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Ορισμός χρόνιου καλοήθους πόνου
- Μυοσκελετικός πόνος
- Πόνος στον αυχένα και στην όσφυ
- Ινομαλγία
- Κεφαλαλγία
- Στοματοπροσωπικός πόνος
- Σπλαγχνικός πόνος
- Αντιμετώπιση

12^η εβδομάδα
16-12-2024

Παρηγορική αγωγή: Ιστορία. Κλινική φροντίδα
Νταλούκα Μ

Παρηγορική αγωγή: Συμπτώματα και θεραπεία.
Μαθαίνω Συνταγογράφηση.
Νταλούκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Ιστορία και φιλοσοφία της παρηγορικής αγωγής
- Ποιος ασθενής χρειάζεται παρηγορική φροντίδα
- Ολιστική φροντίδα της παρηγορικής αγωγής

- Συμπτώματα και θεραπεία
- Διαχείριση πόνου
- Διαχείριση ειδικών ομάδων
- Μαθαίνω συνταγογράφηση